

VÁNDOROK, KÉNYSZERVÁNDOROK

FOGALMAK, NYITOTT HATÁROK, MENEKÜLÉS

Nagy Boldizsár
előadása a Széchenyi Akadémián
2015. április 17-én

Jelent-e bármit ez a mondat?

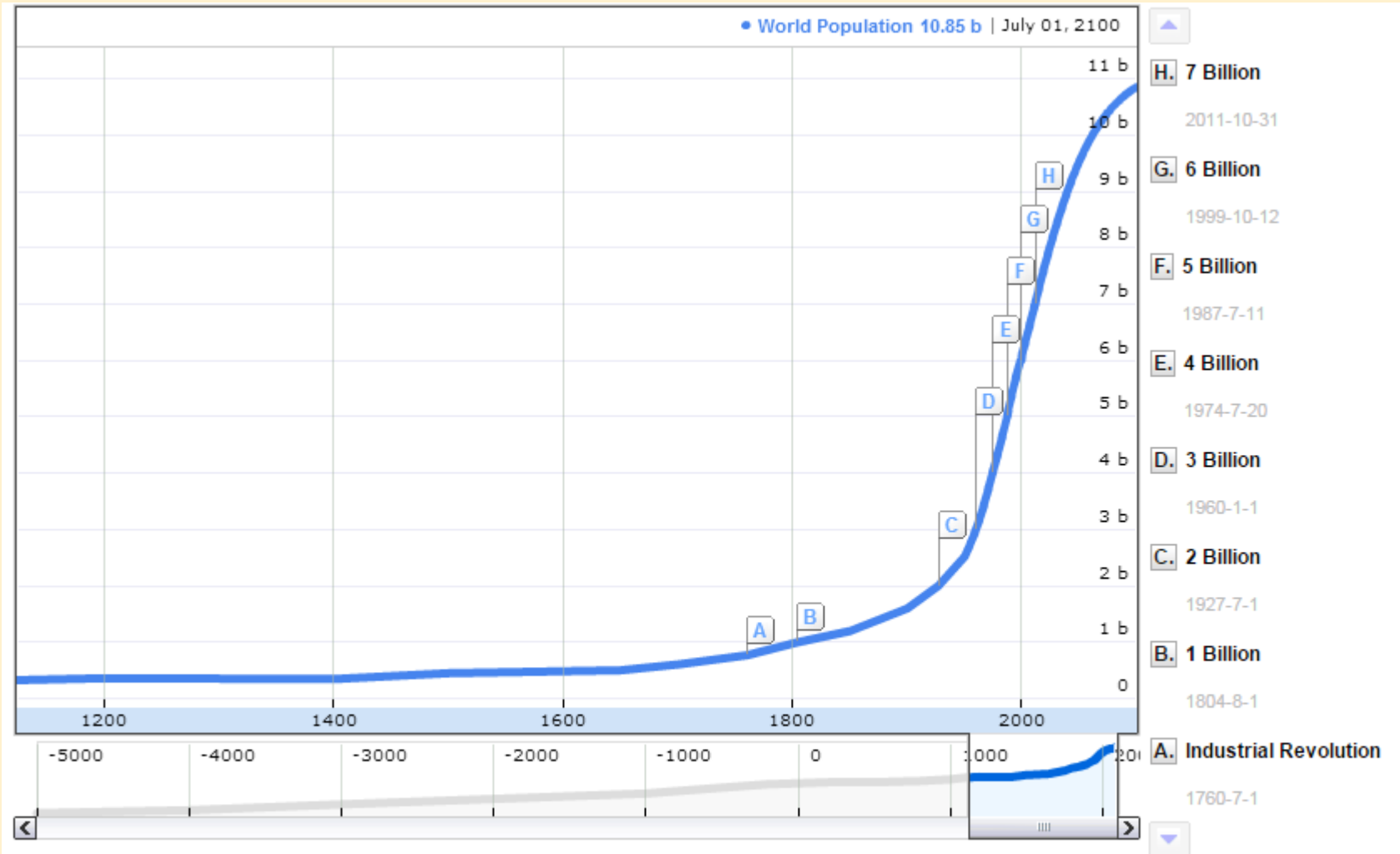
„Magyarországnak
nincs szüksége
megélhetési
bevándorlókra”

A külföldiek kategóriái (+ belső menekültek)

Migráció			
Nemzetközi			Országon belüli
Reguláris	Irreguláris		
A jogszabályoknak megfelelő, egy évnél hosszabb távollét/jelenlét	Illegális vándorlás	Kényszervándorlás	
Munkavállaló, családegyesítő, diák, nyugdíjas, etc. (Regular migrant)	Illegális (dokumentumok nélküli) külföldi (Undocumented foreigner)	Menekült (Refugee)	Belső menekült (otthonából elűzött) (Internally displaced person, IDP)

NÉPESSÉG ADATOK

A világ népessége: az út 2011-ig

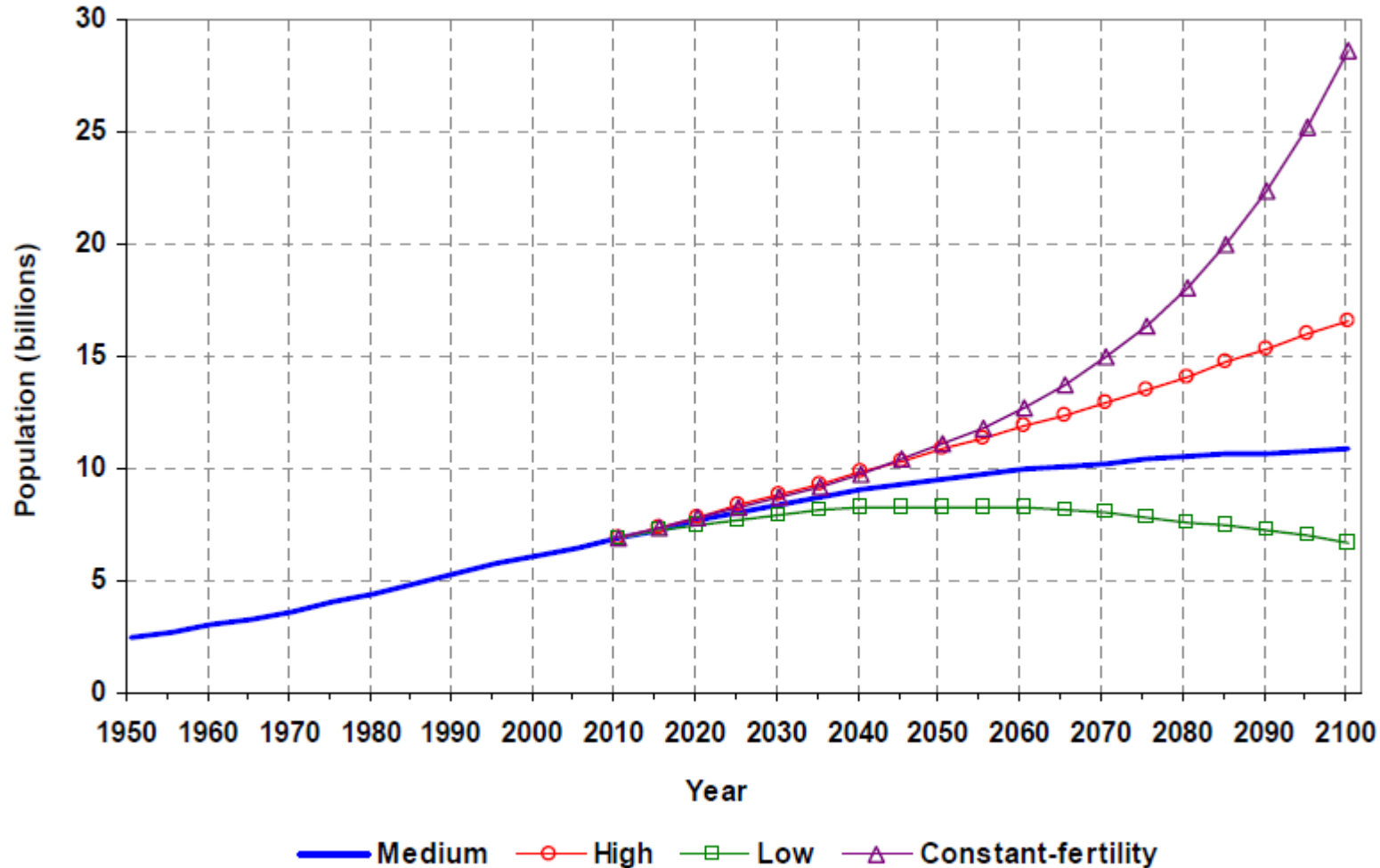

The chart above illustrates how world population has changed in history.

Source: <http://www.worldometers.info/world-population/#pastfuture>

A népesség növekedésére vonatkozó becslések

Figure 1. Population of the world, 1950-2100, according to different projections and variants

Source: Population Division of the Department of Economic and Social Affairs of the United Nations Secretariat (2013). *World Population Prospects: The 2012 Revision*. New York: United Nations.

A legfrissebb ENSZ előrejelzés

TABLE I.1. POPULATION OF THE WORLD, DEVELOPMENT GROUPS AND MAJOR AREAS, 1950, 1980, 2013, 2050 AND 2100, ACCORDING TO DIFFERENT VARIANTS

Development group or major area	Population (millions)			Population in 2050 (millions)				Population in 2100 (millions)			
	1950	1980	2013	Low	Medium	High	Constant-fertility	Low	Medium	High	Constant-fertility
World.....	2 526	4 449	7 162	8 342	9 551	10 868	11 089	6 750	10 854	16 641	28 646
More developed regions	813	1 083	1 253	1 149	1 303	1 470	1 268	801	1 284	1 960	1 152
Less developed regions.....	1 713	3 366	5 909	7 193	8 248	9 398	9 821	5 949	9 570	14 682	27 494
Least developed countries.....	195	393	898	1 594	1 811	2 043	2 552	1 944	2 928	4 266	13 590
Other less developed countries	1 518	2 973	5 011	5 599	6 437	7 355	7 269	4 005	6 642	10 416	13 904
Africa.....	229	478	1 111	2 119	2 393	2 686	3 210	2 826	4 185	6 007	17 221
Asia.....	1 396	2 634	4 299	4 482	5 164	5 912	5 805	2 739	4 712	7 558	8 971
Europe.....	549	695	742	622	709	804	673	383	639	1 005	508
Latin America and the Caribbean.....	168	364	617	674	782	902	885	420	736	1 215	1 298
Northern America.....	172	255	355	395	446	500	453	335	513	754	535
Oceania.....	13	23	38	50	57	64	62	46	70	102	114

Source: Population Division of the Department of Economic and Social Affairs of the United Nations Secretariat (2013). *World Population Prospects: The 2012 Revision*. New York: United Nations.

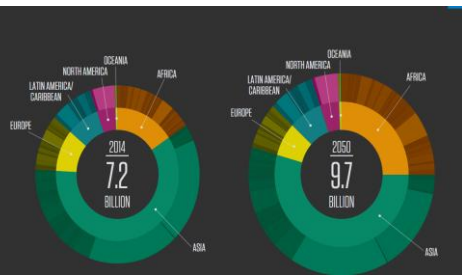
TABLE I.2. PERCENTAGE DISTRIBUTION OF THE WORLD POPULATION BY DEVELOPMENT GROUP AND MAJOR AREA, ESTIMATES AND PROJECTIONS ACCORDING TO DIFFERENT VARIANTS, 1950-2100

Development group or major area	1950	1980	2013	2050				2100			
				Low	Medium	High	Constant-fertility	Low	Medium	High	Constant-fertility
World.....	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
More developed regions	32.2	24.3	17.5	13.8	13.6	13.5	11.4	11.9	11.8	11.8	4.0
Less developed regions.....	67.8	75.7	82.5	86.2	86.4	86.5	88.6	88.1	88.2	88.2	96.0
Least developed countries.....	7.7	8.8	12.5	19.1	19.0	18.8	23.0	28.8	27.0	25.6	47.4
Other less developed countries	60.1	66.8	70.0	67.1	67.4	67.7	65.6	59.3	61.2	62.6	48.5
Africa.....	9.1	10.8	15.5	25.4	25.1	24.7	29.0	41.9	38.6	36.1	60.1
Asia.....	55.3	59.2	60.0	53.7	54.1	54.4	52.3	40.6	43.4	45.4	31.3
Europe.....	21.7	15.6	10.4	7.5	7.4	7.4	6.1	5.7	5.9	6.0	1.8
Latin America and the Caribbean.....	6.6	8.2	8.6	8.1	8.2	8.3	8.0	6.2	6.8	7.3	4.5
Northern America.....	6.8	5.7	5.0	4.7	4.7	4.6	4.1	5.0	4.7	4.5	1.9
Oceania.....	0.5	0.5	0.5	0.6	0.6	0.6	0.6	0.7	0.6	0.6	0.4

Source: Population Division of the Department of Economic and Social Affairs of the United Nations Secretariat (2013). *World Population Prospects: The 2012 Revision*. New York: United Nations.

United Nations Department of Economic and Social Affairs/Population Division
World Population Prospects: The 2012 Revision, Highlights and Advance Tables

Forrás: kiváló interaktív ábra: <http://www.prb.org/wpds/2014/> (20141127)

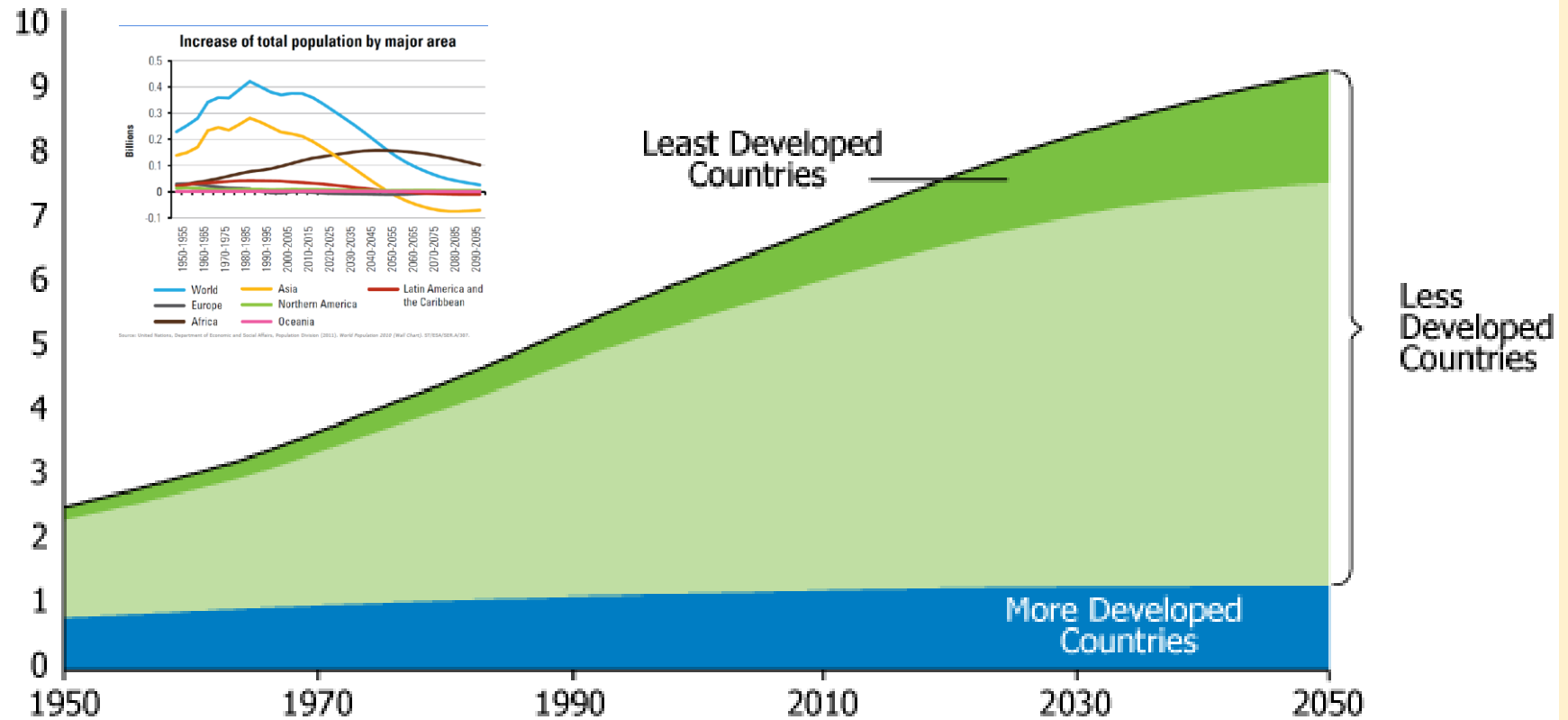

2
0
1
5

A népesség megoszlása a fejlődő és a fejlett világ között

Nearly All Future Population Growth Will Be in the World's Less Developed Countries.

Population (billions)

Source: United Nations Population Division, *World Population Prospects: The 2010 Revision*, medium variant (2011).

A migrációs nyomás forrása

**Forrás: Population Reference
Bureau,
<http://www.prb.org/Publications/Datasheets/2014/2014-world-population-data-sheet/population-clock.aspx>
(20141127)**

	World	More Developed Countries	Less Developed Countries
Population:	7,238,184,000	1,248,958,000	5,989,225,000
Births per:			
Year	143,341,000	13,794,000	129,547,000
Month	11,945,083	1,149,500	10,795,583
Week	2,756,558	265,269	2,491,288
Day	392,715	37,792	354,923
Hour	16,363	1,575	14,788
Minute	273	26	246
Second	4.5	0.4	4.1
Deaths per:			
Year	56,759,000	12,328,000	44,432,000
Month	4,729,917	1,027,333	3,702,667
Week	1,091,519	237,077	854,462
Day	155,504	33,775	121,732
Hour	6,479	1,407	5,072
Minute	108	23	85
Second	1.8	0.4	1.4
Natural Increase per:			
Year	86,582,000	1,466,000	85,115,000
Month	7,215,167	122,167	7,092,917
Week	1,665,038	28,192	1,636,827
Day	237,211	4,016	233,192
Hour	9,884	167	9,716
Minute	165	3	162
Second	2.7	0.0	2.7

A VÁNDORLÁSRA VONATKOZÓ ADATOK

A VÁNDORLÁS FŐ IRÁNYAI

Honnan jön a 232 millió migráns?

(Többen maradnak a fejlődő világban, mint ahányan a fejlettbe jönnek!)

South

South: 82.3 (36%)

South

North: 81.9 (35%)

North

North: 53.7 (23%)

North

South: 13.7 (6%)

Source:
<http://esa.un.org/unmigration/wallehart2013.htm>

Honnan-hova vándorolnak?

S
Z

Table 1: International migrant populations by major area of origin and destination, 2013 (millions)

2013	KIINDULÓ RÉGIÓ								Régiós migránsok a összesen belü	
	Africa	Asia	Europe	LAC	NAM	Oceania	Various	TOTAL	(%)	
Célrégió	Africa	15.3	1.1	0.8	0.0	0.1	0.0	1.4	18.6	82
Asia	4.6	53.8	7.6	0.7	0.6	0.1	3.4	70.8	76	
Europe	8.9	18.6	37.8	4.5	0.9	0.3	1.3	72.4	52	
LAC	0.0	0.3	1.2	5.4	1.3	0.0	0.2	8.5	64	
NAM	2.0	15.7	7.9	25.9	1.2	0.3	0.0	53.1	2	
Oceania	0.5	2.9	3.1	0.1	0.2	1.1	0.1	7.9	14	
TOTAL	31.3	92.5	58.4	36.7	4.3	1.9	6.4	231.5		
A saját régiójában marad %	49	58	65	15	28	58				

Note: "LAC" stands for "Latin America and the Caribbean" and "NAM" for "Northern America". Retention by destination is calculated as the number of persons residing in a destination (major area) who were also born in the same major area. Retention by origin is calculated as the number of persons from an origin (major area) who were also residing in the same major area

2
0
1
5

A migránsok száma és aránya a világ népességéhez képest

S

Table 1. International migrant stock (millions)

	1990	2000	2010	2013
World	154.2	174.5	220.7	231.5
Developed regions	82.3	103.4	129.7	135.6
Developing regions	71.9	71.1	91	95.9
Africa	15.6	15.6	17.1	18.6
Asia	49.9	50.4	67.8	70.8
Europe	49	56.2	69.2	72.4
Latin America and the Caribbean	7.1	6.5	8.1	8.5
Northern America	27.8	40.4	51.2	53.1
Oceania	4.7	5.4	7.3	7.9

Source: United Nations (2013), Trends in International Migrant Stock: The 2013 Revision.

	1990	2000	2010	2013
World population (in billion)	5.29	6.11	6.90	7,20 (?)
International migrants as a percentage of the population	2,9	2,9	3,1	3,2

a

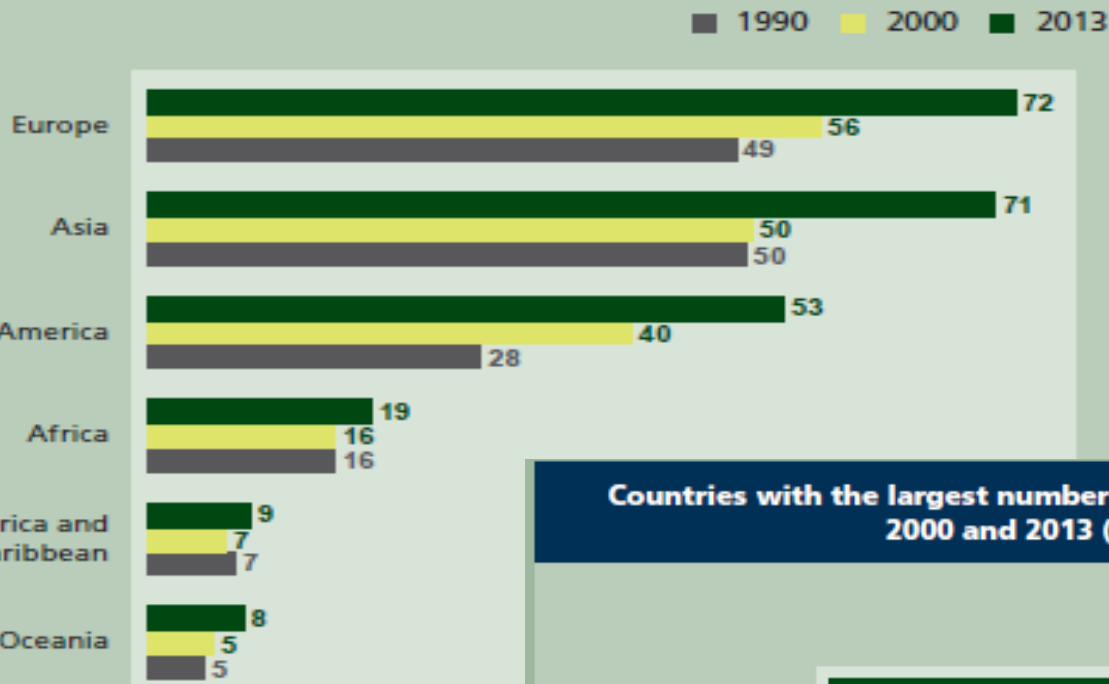
2

0

1

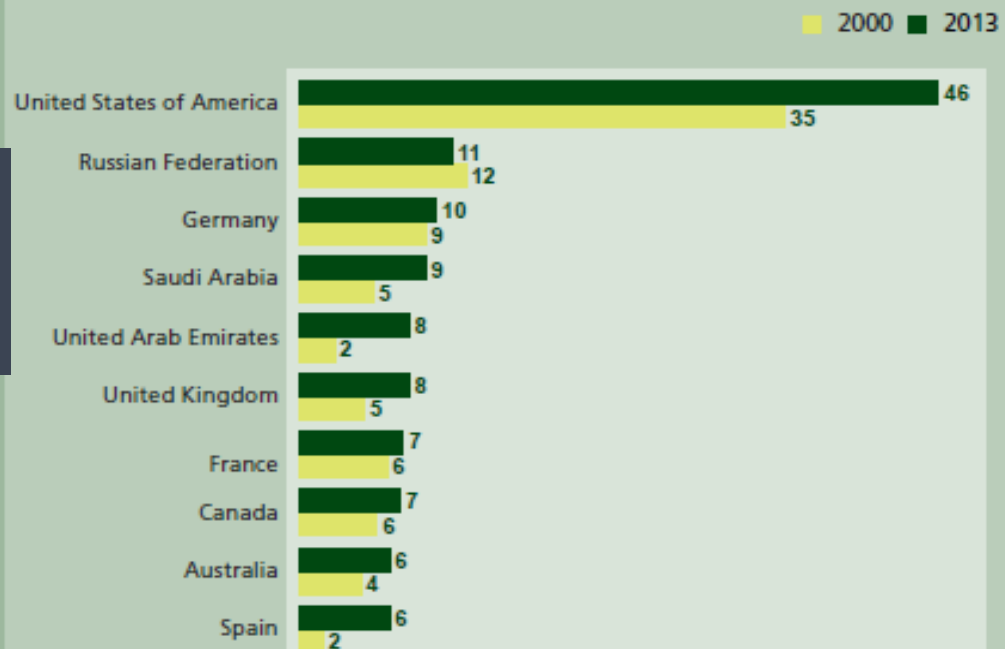
5

International migrant stock by major area, 1990, 2000 and 2013 (millions)

A migráns állomány növekedése

Countries with the largest numbers of international migrants, 2000 and 2013 (millions)

Migráns: külföldön született vagy külföldi állampolgár (ha a külföldön születettek száma nem elérhető)

Forrás:
UN Department of Economic and Social Affairs • Population Division
International Migration 2013
Wallchart

A külföldön születettek száma és aránya (OECD adatok)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Australia	4 482.1	4 584.9	4 694.3	4 796.6	4 927.1	5 090.1	5 281.4	5 516.9	5 760.3	5 901.2	6 029.1
% of total population	23.1	23.3	23.6	23.8	24.2	24.6	25.1	25.7	26.2	26.5	26.7
Austria	1 112.1	1 137.4	1 141.2	1 154.8	1 195.2	1 215.7	1 246.3	1 277.1	1 292.9	1 315.5	1 349.0
% of total population	13.8	14.1	14.1	14.1	14.5	14.7	15.0	15.3	15.5	15.7	16.0
Belgium	1 112.2	1 151.8	1 185.5	1 220.1	1 268.9	1 319.3	1 380.3	1 443.9	1 503.8	1 628.8	1 643.6
% of total population	10.8	11.1	11.4	11.7	12.1	12.5	13.0	13.5	13.9	15.0	14.9
Canada	5 448.5	5 600.7	5 735.9	5 872.3	6 026.9	6 187.0	6 331.7	6 471.9	6 617.6	6 777.6	6 933.4
% of total population	17.6	17.9	18.1	18.4	18.7	19.0	19.2	19.4	19.6	19.9	20.1
Chile	..	184.5	223.0	235.5	247.4	258.8	290.9	317.1	352.3	369.4	..
% of total population	..	1.2	1.4	1.5	1.5	1.6	1.8	1.9	2.1	2.2	..
Czech Republic	448.5	471.9	482.2	499.0	523.4	566.3	636.1	679.6	672.0	661.2	668.8
% of total population	4.4	4.6	4.7	4.9	5.1	5.5	6.2	6.5	6.4	6.3	6.4
Denmark	321.8	331.5	337.8	343.4	350.4	360.9	378.7	401.8	414.4	428.9	441.5
% of total population	6.0	6.2	6.3	6.4	6.5	6.6	6.9	7.3	7.5	7.7	7.9
Estonia	245.3	242.5	239.3	235.5	228.6	226.5	224.3	221.9	217.9	212.7	210.8
% of total population	18.0	17.8	17.7	17.5	17.0	16.9	16.7	16.6	16.3	15.9	15.7
Finland	145.1	152.1	158.9	166.4	176.8	187.9	202.5	218.6	233.2	248.1	266.1
% of total population	2.8	2.9	3.0	3.2	3.4	3.6	3.8	4.1	4.4	4.6	4.9
France	6 260.6	6 421.2	6 587.6	6 748.9	6 910.1	7 017.2	7 129.3	7 202.1	7 196.5	7 289.3	7 358.2
% of total population	10.5	10.7	10.9	11.1	11.3	11.4	11.5	11.6	11.5	11.6	11.6
Germany	10 399.0	10 431.0	10 534.0	10 623.0	10 601.0	10 591.0	10 689.0
% of total population	12.6	12.7	12.8	12.9	12.9	13.0	13.1
Greece	1 122.9	828.4	750.7
% of total population	10.3	7.3	6.6
Hungary	300.1	302.8	307.8	319.0	331.5	344.6	381.8	394.2	407.3	451.4	473.3
% of total population	2.9	3.0	3.0	3.2	3.3	3.4	3.8	3.9	4.1	4.5	4.7
Iceland	18.3	19.1	19.5	20.7	24.7	30.4	35.9	37.6	35.1	34.7	34.7
% of total population	6.4	6.6	6.8	7.1	8.3	10.0	11.5	11.8	11.0	10.9	10.9
Ireland	356.0	390.0	426.5	461.8	520.8	601.7	682.0	739.2	766.8	772.5	752.5
% of total population	9.2	9.9	10.7	11.4	12.6	14.2	15.7	16.7	17.2	17.3	16.8
Israel	1 978.1	1 983.2	1 974.8	1 960.8	1 947.6	1 930.0	1 916.2	1 899.4	1 877.7	1 869.0	1 855.0
% of total population	31.8	31.3	30.6	29.8	29.1	28.3	27.6	26.9	26.2	24.5	23.9
Italy	2 240.0	4 375.2	4 798.7	5 350.4	5 457.8
% of total population	3.9	7.4	8.0	8.9	9.0
Luxembourg	144.8	147.8	154.9	160.4	168.3	175.4	183.7	194.5	197.2	205.2	215.3
% of total population	32.8	33.1	34.4	35.3	36.5	37.4	38.6	40.2	40.0	40.9	42.1
Mexico	584.5	610.1	699.3	733.7	850.1	961.1	..
% of total population	0.6	0.6	0.7	0.7	0.8	0.9	..
Netherlands	1 674.6	1 714.2	1 731.8	1 736.1	1 734.7	1 732.4	1 751.0	1 793.7	1 832.5	1 868.7	1 906.3
% of total population	10.4	10.6	10.7	10.7	10.6	10.6	10.7	10.9	11.1	11.2	11.4
New Zealand	698.6	737.1	770.5	796.7	840.6	879.5	915.0	950.0	981.3	1 013.0	1 040.7
% of total population	18.0	18.7	19.1	19.5	20.3	21.0	21.6	22.3	22.7	23.2	23.6

A külföldön születettek száma és aránya (OECD adatok)

S
z
é
c
h
e
n
y
i

A
k
a
d
é
m
i
a

2
0
1
5

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Norway	315.1	333.9	347.3	361.1	380.4	405.1	445.4	488.8	526.8	569.1	616.3
% of total population	7.0	7.4	7.6	7.9	8.2	8.7	9.5	10.3	10.9	11.6	12.4
Poland	775.3	776.2	674.9
% of total population	2.0	2.0	1.8
Portugal	651.5	719.4	745.6	774.8	742.1	753.0	769.6	790.3	834.8	851.5	871.8
% of total population	6.3	6.9	7.1	7.4	7.0	7.1	7.3	7.4	7.9	8.0	8.3
Russian Federation	..	11 976.8	11 194.7	..
% of total population	..	8.2	7.9	..
Slovak Republic	119.1	207.6
% of total population	2.2	3.9
Slovenia	..	170.0	228.6	230.1
% of total population	..	8.5	11.2	11.2
Spain	2 594.1	3 302.4	3 693.8	4 391.5	4 837.6	5 250.0	6 044.5	6 466.3	6 604.2	6 677.8	6 737.9
% of total population	6.4	8.0	8.8	10.3	11.1	11.9	13.5	14.2	14.4	14.5	14.6
Sweden	1 028.0	1 053.5	1 078.1	1 100.3	1 125.8	1 175.2	1 227.8	1 281.6	1 338.0	1 384.9	1 427.3
% of total population	11.6	11.8	12.0	12.2	12.5	12.9	13.4	13.9	14.4	14.8	15.1
Switzerland	1 613.8	1 658.7	1 697.8	1 737.7	1 772.8	1 811.2	1 882.6	1 974.2	2 037.5	2 075.2	2 158.4
% of total population	22.3	22.8	23.1	23.5	23.8	24.2	24.9	25.8	26.3	26.6	27.3
Turkey
% of total population
United Kingdom	4 865.0	5 000.0	5 143.0	5 338.0	5 557.0	5 757.0	6 192.0	6 633.0	6 899.0	7 056.0	7 430.0
% of total population	8.2	8.4	8.6	8.9	9.4	9.6	10.3	11.0	11.3	11.5	12.0
United States	31 548.1	33 096.2	33 667.7	34 257.7	35 769.6	37 469.4	38 048.5	38 016.1	38 452.8	39 916.9	40 381.6
% of total population	11.1	11.5	11.6	11.7	12.1	12.6	12.6	12.5	12.5	12.9	13.0

Source: International Migration Outlook 2013, Paris, OECD, pp 360 - 361

Öregedés

Ország vagy régió	60 éves vagy idősebb					
	Száma (ezer)		Az összlakosság százalékában (százalék)		A 80 éves és idősebb aránya a 60 éves és idősebben belül (százalék)	
	2012 (1)	2050 (2)	2012 (3)	2050 (4)	2012 (5)	2050 (6)
Világ	809 743	2 031 337	11	22	14	20
Fejletteb régiók ^a	279 287	418 326	22	32	20	29
Kevésbé fejlett régiók ^b	530 455	1 613 011	9	20	11	17
Legkevésbé fejlett régiók ^c	46 389	181 568	5	11	8	10
EUROPA	166 397	241 828	22	34	20	28

Forrás: UN [Department of Economic and Social Affairs](http://www.un.org/esa/population/publications/2012PopAgeingDev)

Population Division http://www.un.org/esa/population/publications/2012PopAgeingDev_Chart/2012AgeingWallchart.htm

Világméretben, 1950-ben 12 munkaképes korú személy jutott minden 65 éves vagy annál idősebb emberre. 2010-re ez a szám 9.- re csökkent. 2050-re az öregek támogatási aránya, amely azt mutatja hogy az öregek javára milyen támogatási lehetőség áll rendelkezésre a feltételezések szerint 4-re fog csökkenni

<http://www.prb.org/Publications/Datasheets/2010/2010wpds.aspx>

NYITOTT HATÁROK?

A vándorlás határok nélkül (nyitott határok) elképzelés

- Ezt jelenti: szabad beutazni és letelepedni bármely ország területén, függetlenül a vándor állampolgárságától. Ehhez semmilyen anyagi, képzettségi követelményt nem kell teljesíteni.
- A határellenőrzés, a bűnözők, elszökött kiskorúak, demenciától szenvedők feltartóztatása, belépésük/kilépésük megakadályozása megengedett
- Kiegészítő hipotézis
A rendszer fokozatosan (pl. szélesedő földrajzi régiókban) és feltételekkel (pl. kezdetben csak munkahelyet találókra kiterjedően) is bevezethető
- Ez volt a történelmileg természetes az I világháborúig. (Kivételekkel)

És mi volt a múlt?

- Az első útlevétörvényt Magyarországon 1903-ban fogadták (VI Tc.) el és annak 1 cikke világosan szövegelt: *“A magyar korona országainak területén való tartózkodáshoz és utazáshoz, valamint az állam határán való átkeléshez útlevél rendszerint nem szükséges.”*
-
- Edwin M Borchard kézikönyve (The Diplomatic Protection of Citizens Abroad, New York, 1916, 37. old.,)
 - <http://www.archive.org/stream/diplomaticprotec00borc#page/36/mode/2up/search/36>

At the present day the right of admission and sojourn on the part of unobjectionable aliens is almost universally recognized. Qualifications of the right, which are to be found in the possibilities of exclusion, expulsion and the fixing of conditions of sojourn by the state, must in practice be based upon reasonable grounds.

Az 1903 évi VI tc indokolásából

- “Habár az útlevelnek napjainkban, midőn a költözködés és a forgalom szabadsága majd minden államban elismerést nyert, nincs meg többé az a jelentősége, melylyel az akkor birt, midőn még a nemzetek közti érintkezés mindenféle korlátoknak és zaklató ellenőrzésnek volt alávetve, mégis mint a személyazonosság és állampolgárság igazolására szolgáló okmány még jelenleg is kiváló fontossággal bír...”
- Az útlevelügyre vonatkozólag eddig sem közös, sem külön törvény nem intézkedik, s ilyenek hiányában az útlevelügy részben egyes kormányrendeletek által szabályoztatott, részben a kifejlődött gyakorlat által nyert ellátást, a mely rendszertelenség azonban különféle eltérésekre vezetett s az eljárást ingadozóvá s gyakran hosszadalmassá tette.”

Joseph Carens, 1987:

- **„A határokat őrzik, a határőröknek puskája van”**
- „Milyen erkölcsi alapon lehet...embereket kirekeszteni? Milyen alapon van joga bárkinek puskát szegezni reájuk?”
- „A liberális elméletek arra összpontosítanak, hogy az államnak igazolnia kell az erőszak alkalmazását. Ebben a kontextusban természetesen felmerül az idegenek kirekesztése.”
-

Korlátlan vándorlás/szabad mozgás

Mellette

- A szabad mozgás, mint jog, mint önálló erkölcsi elv
- Az államon belüli mozgások analógiája
- A szabad mozgás, mint a társadalmi, politikai és gazdasági egyenlőtlenségeket kiegyenlítő tényező
 - Szegénység és segély
 - Szabadulás az elnyomó hatalom alól
 - Világméretű redisztribúció

Carens a külföldiek kizárásáról (a zárt közösségről)

Szokásos érvek

1. Korlátozható-e az igazságosság egy társadalmon belülre?
2. A nemzeti karakter (az erkölcsös emberek gyülekezete)
3. Önrendelkezés
4. Szuverenitás
5. A honfitársak előnyben részesítése - a családi hasonlat
6. Nemzetbiztonság
7. Közrend
8. Jóléti állam
9. Kultúra

VAN-E MOST JOG A VÁNDORLÁSHOZ?

Jog-e a bevándorlás?

Az Emberi jogok egyetemes nyilatkozata, 1948

13. cikk

1. Az **államon belül** minden személynek joga van **szabadon** mozogni és lakóhelyét szabadon megválasztani.

2. Minden személynek joga van minden országot, ideértve saját hazáját is, **elhagyni**, valamint **saját hazájába visszatérni**.

A polgári és politikai jogok nemzetközi egyezségokmánya (1966), kihirdette: 1976. évi 8. tvr.

• **12. Cikk**

- 1. Minden olyan személynek, **aki törvényesen tartózkodik** valamely állam területén, joga van e területen a **szabad mozgásra** és a tartózkodási helye szabad megválasztására.
- 2. Mindenki **szabadon elhagyhat** bármely országot, ideértve saját országát is.
- 3. A fent említett jogok csak a **törvényben meghatározott** olyan **korlátozásoknak** vethetők alá, amelyek az állam biztonságának, a közrendnek, a közegészségügynek, a közérkölcnek, valamint mások jogainak és szabadságainak a védelme érdekében szükségesek, és amelyek összhangban vannak az Egyezségokmányban elismert egyéb jogokkal.
- 4. Senkit nem lehet önkényesen megfosztani attól a jogától, hogy saját országába beléphessen.

MENEKÜLT-DEFINÍCIÓK

**(NEMZETKÖZI
VÉDELEMRE
JOGOSULTAK)**

Fogalmak, menekültdefiníciók

Genfi Egyezmény

- **Aki** 1951. január 1. előtt történt események következtében
- **faji, vallási okok, nemzeti hovatartozása, illetve meghatározott társadalmi csoporthoz való tartozása, avagy politikai meggyőződése miatti**
- **üldözéstől való megalapozott félelme** miatt
- az állampolgársága szerinti **országokon kívül tartózkodik,**
- **és nem tudja, vagy az üldözéstől való félelmében nem kívánja annak az országnak a védelmét igénybe venni.**

- **Afrikai egyezmény, 1969:**
 - Genf + „aki kénytelen elhagyni szokásos tartózkodási helyét, hogy származási vagy állampolgársági országán kívül keressen menedéket (refuge) a származási, vagy állampolgársági országa egy részében vagy egészében érvényesülő külső agresszió, megszállás, idegen uralom vagy a közrendet súlyosan megzavaró események miatt”
- **Cartagenai nyilatkozat, 1984:**
 - Genf+ „magába foglalja a menekültek között azokat, akik elmenekültek országukból, mert életüket, biztonságukat vagy szabadságukat az általánossá vált erőszak, idegen agresszió, belső viszály, az emberi jogok tömeges megsértése vagy a közrendet súlyosan megzavaró körülmények fenyegették”

Fogalmak, menekültdefiníciók

EU – átmeneti védelem

Átmeneti védelem (2001/55/EK irányelv)

- ”akiknek el kellett hagyniuk származási országukat, illetve régiójukat, illetve evakuálták őket...és akik az adott országban fennálló helyzet miatt nem képesek biztonságos és tartós feltételek mellett visszatérni, ... különösen olyan személyek, akik:
 - i. fegyveres konfliktus vagy feltartóztathatatlan erőszak térségéből menekültek el;
 - ii. ki vannak téve emberi jogaik rendszeres vagy általános megsértése komoly kockázatának, illetve ennek áldozatai.”
- a tömeges beáramlás a lakóhelyükről elűzött olyan személyeknek nagy számban a Közösség területére történő érkezését jelenti, akik egy adott országból vagy földrajzi területről érkeztek, függetlenül attól, hogy spontán vagy támogatott módon, pl. evakuálási program keretében érkeztek-e

Európai Unió, „Kvalifikációs irányelv” (2011/95/EU irányelv) meghatározások, 2 §: kiegészítő védelmi jogállás

§ 2 (f): kiegészítő védelemre jogosult személy

- „olyan harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy, aki **nem minősül menekültnek**, de akivel kapcsolatban **megalapozott okokból azt kell feltételezni**, hogy származási országába, illetőleg hontalan személy esetében a korábbi szokásos tartózkodási helye szerinti országba való visszatérése esetén **a 15. cikk szerinti súlyos sérelem elszenvedése tényleges veszélyének** lenne kitéve; valamint rá a 17. cikk (1) és (2) bekezdése nem vonatkozik, és nem tudja vagy az ilyen veszélytől való félelmében nem kívánja ezen ország védelmét igénybe venni ”

in respect of whom substantial grounds have been shown for believing

real risk of suffering serious harm

Meghatározások: 15. § súlyos sérelem

Az alábbiak minősülnek súlyos sérelemnek:

- a) **halálbüntetés** kiszabása vagy végrehajtása; vagy
- b) **kínzás vagy embertelen, illetve megalázó bánásmód vagy büntetés** alkalmazása a kérelmezővel szemben a származási országban; vagy
- c) **nemzetközi vagy belső fegyveres konfliktushelyzetekben** felmerülő megkülönböztetés nélküli erőszak következtében polgári személy **életének vagy sértetlenségének súlyos és egyedi fenyegetettsége.**

serious and individual threat to a civilian's life or person by reason of indiscriminate violence in situations of international or internal armed conflict.

Miért kell védeni a menekülteket?

10 lehetséges érv

Identitás

- Esszencialista – konstruktivista nézetek
- Brubaker és Cooper az identitás kategóriáját (melyet ebben a formájában kevésbé használhatónak lát) egy hármasságra bontja. Szerintük az identitás
 - első jelentése az azonosítás (az önbesorolás és a mások általi kategorizálás),
 - a második az énkép,
 - a harmadik pedig maga is egy hármasság:
 - a közös tulajdonság
 - az összekapcsoltság és
 - az összetartozás érzése (commonality, connectedness Zusammengehörigkeitsgefühl)

Az identitás-alkotó, (kollektív) azonosságon alapuló érvek

- 1) Az emberi mivolt, mint közös nevező. Az univerzális egalitarista érvelés
- 2) Valamely csoporthoz tartozás, mint a védelem alapja. A közös (másoktól elkülönítő) identitás kifejezése és megerősítése a menekültnek nyújtott védelem révén.
Nemzet, törzs, klán
Vallási közösség
- 3) A történelmi azonosulás és identitás-teremtés. Kölcsön a történelem bankjából és annak törlesztése

Identitás-alkotó, a menekülő (vagy az üldöző) és a védelmet nyújtó különbözőségén alapuló érvek

4) Helyi – idegen

A befogadó lokális identitása és joga a területhez. Az otthon, a haza, a területre vonatkoztatott jogcím konstruálása a menekültnek nyújtott védelem révén

5) Gazdag – szegény

Aki segít a magánál szegényebben:
gazdag

6) Demokraták v. elnyomó rendszerek

Kölcsönösség, egyéni haszonelvűség

7) A mai menekülők válhatnak a holnapi oltalmazókká
Ez egy utilitárus, racionális választás alapú megközelítés

Európa, az elmúlt 70 év:

Spanyolok, franciák, németek, baltiak, olaszok, lengyelek, görögök, magyarok, csehek és szlovákok, románok, oroszok moldávok, örmények, azeriek, grúzok, horvátok, bosnyákok, szerbek, albánok és más nemzetek fiai és lányai kényszerültek menekülni

Politikai, állami haszonelvű érvek

8) Politikai kalkuláció – a menekült védelme egyéb politikai célok elérése érdekében

- konfliktusmegelőzés/a hazai feszültség csökkentése
- képmutatás, alakoskodás
- (utilitarista)

A történelmi felelősség

- 9) A korábbi gyarmattartó, katonai szövetséges, amely felelősnek érzi magát a (kivonulása után) kirobbant konfliktusért, vagy a hozzá lojális népeiséget érő bánásmód miatt
- Pl. Vietnám - USA

A jogból átalánosított elv

10) A non refoulement elve

- Senki nem szabad olyan területre (országba) visszaküldeni vagy visszafordítani, ahol életét vagy szabadságát üldöztetés, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés fenyegeti.
- A legtöbb jogrend idetartozónak látja a halálbüntetéssel fenyegetettséget is.

A menekülők kirekesztése

- Az érkezők számának csökkentése vagy teljes kizárásuk mellett érvelőknek vállalniuk kell, hogy ők:
- következetes egoisták (jóléti sovíniszták)
- nincs történelmi emlékezetük
- vakon hisznek a történelmi stabilitásban
- realisták a nemzetközi kapcsolatok értelmében
(készek a jog szándékos megsértésére az általuk azonosított nemzeti érdek védelmében ha nem fenyeget szankció, vagy a szankció kisebb mint a nemzeti érdeket szolgáló előny)

Kényszervándorok, globálisan, év végi adatok

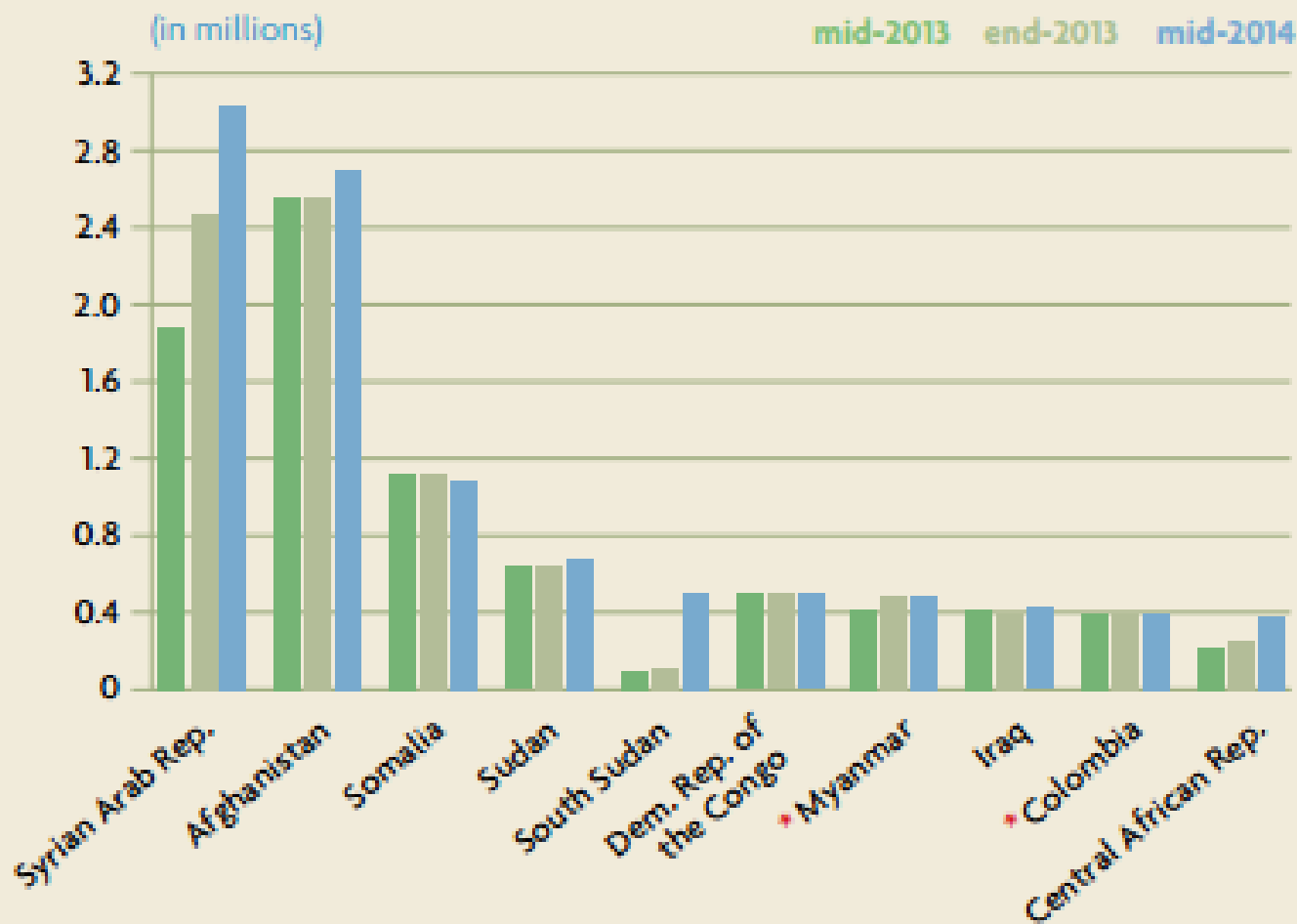
Forced migrant	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Refugees (Under UNHCR mandate)	10,5	10,4	10,5	10,4	10,5	11,0
Palestinian refugees(UNWRA)	4,7	4,8	5,0	5,1	5,3	5,4
Individual applicants	0,8	1,0	0,8	0,9	0,9	1,1
IDPs fleeing conflict	26,0	27,1	27,5	26,4	28,8	33,0

Forrás UNHCR: Global Trends Refugees, Asylum-seekers, Returnees, Internally Displaced and Stateless Persons különböző évek (statistical annex)

http://www.unrwa.org/sites/default/files/2014_01_uif_-_english.pdf és <http://www.internal-displacement.org/> Vaccessed: 2014 szept. 24

Honnan származnak a menekültek?

Fig. 2 Where do the world's refugees come from? | mid-2014

Fő befogadó országok, 2013 vége és 2014 közepe

Fig. 3 Top-20 refugee-hosting countries in the world | end-2013* (Total = 11.7 million)

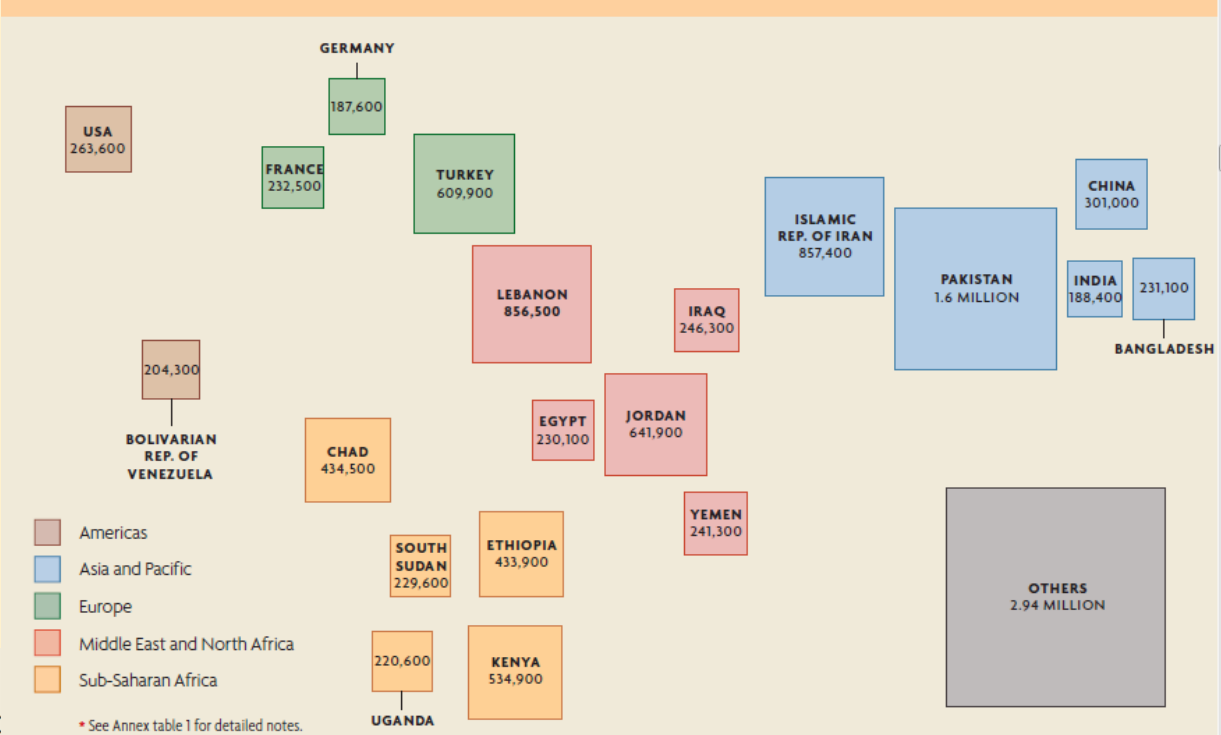
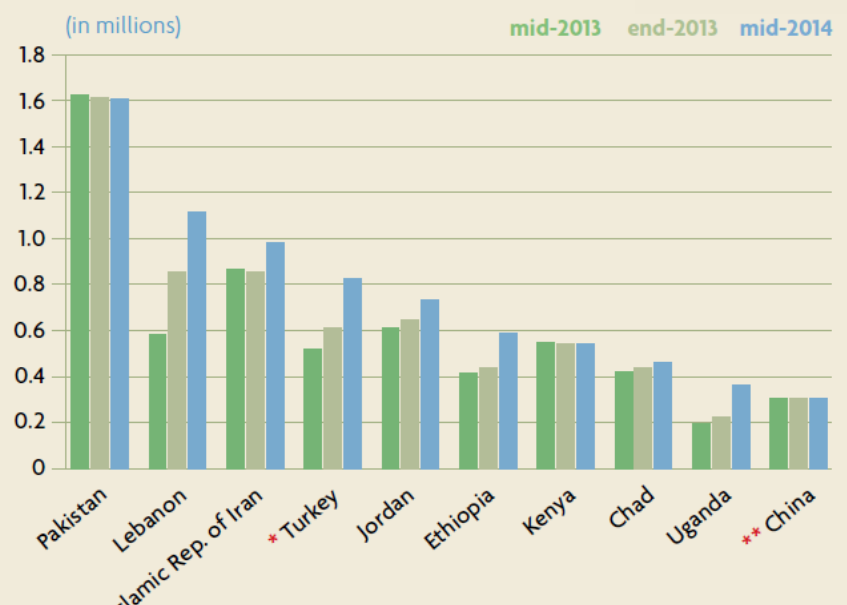

Fig. 3 Major refugee-hosting countries | mic

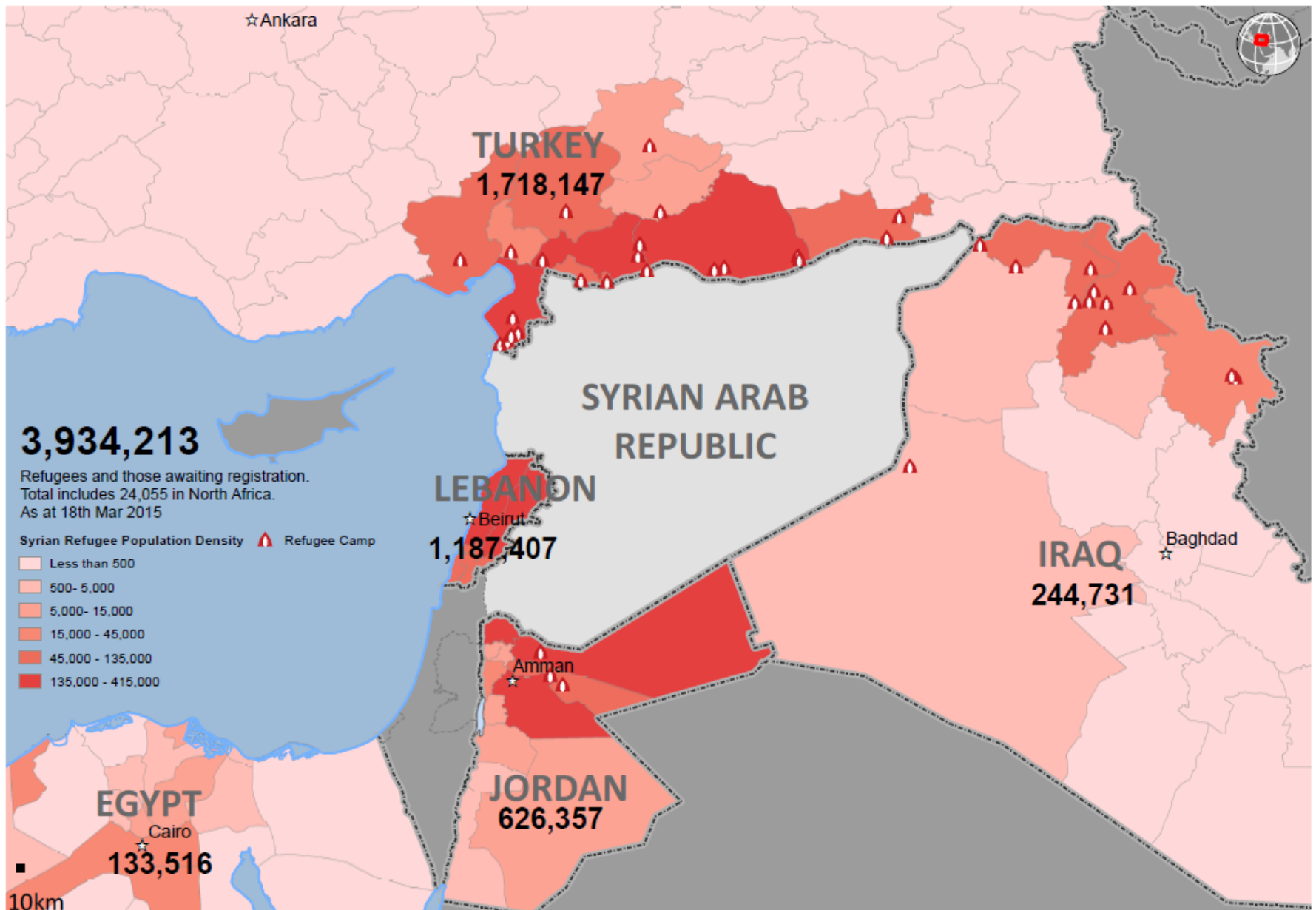

Source UNHCR Global Trends 2013 War's Human Cost, p. 13 and UNHCR Midyear I Trends 2014 UNHCR, Geneva, 2015, p. 5

d
é
m
i
a

2
0
1
5

A legnagyobb válság: Szíria

Egyéni kérelmek a fejlett államokban 2001 %-ában 2001 - 2009

Fig 1

Regional asylum trends (2001=100)

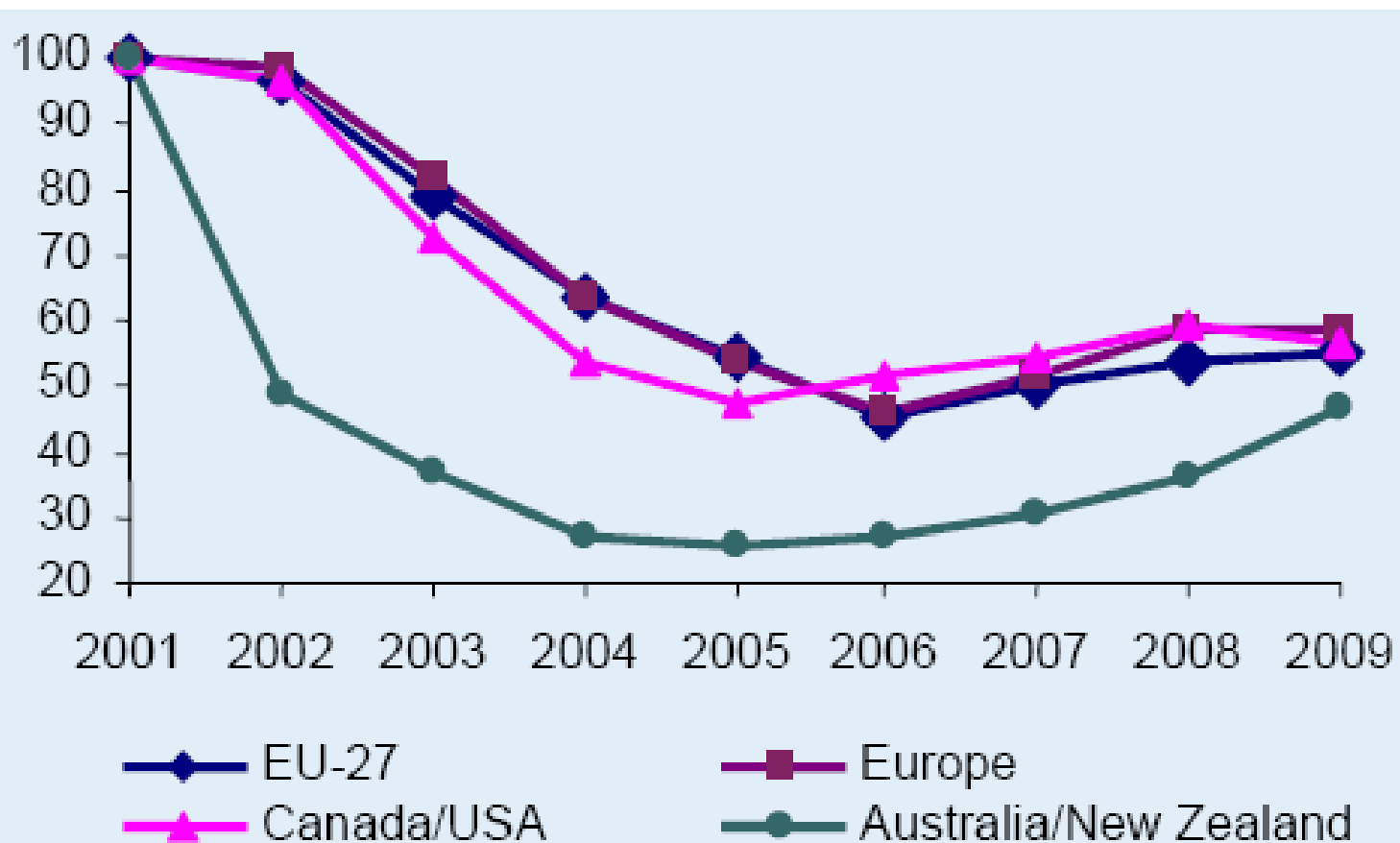

TABLE 1

Asylum claims lodged in selected regions | 2012 - 2014

**Egyéni kérelmek,
régióként – három év**

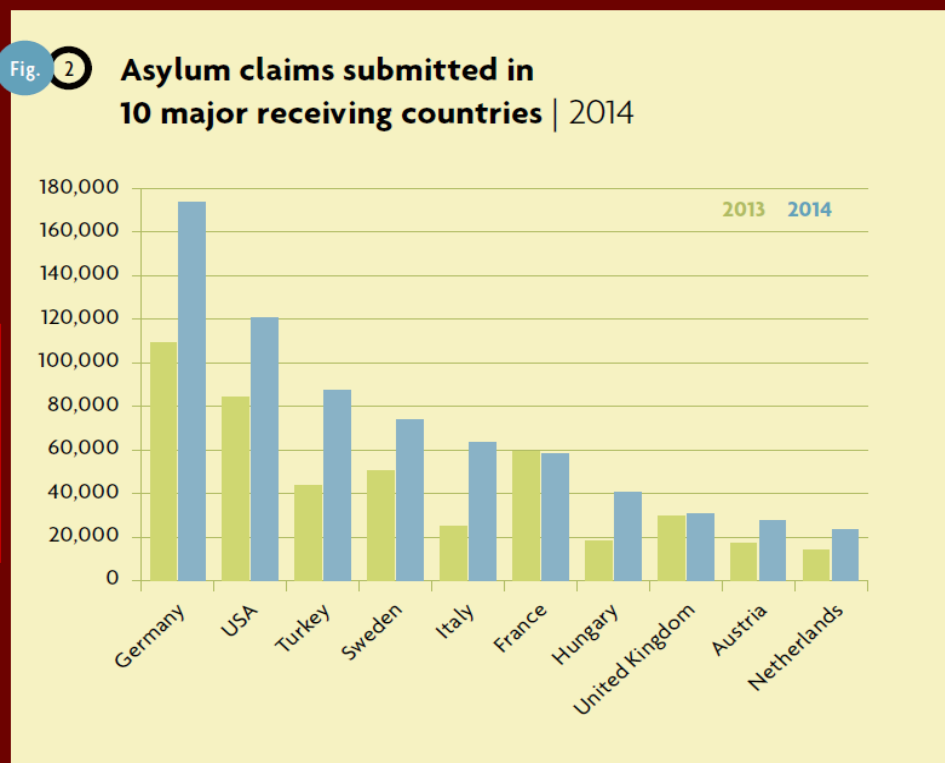
S
z
é
c
h
e
n
y
i

A
k
a
d
é
m
i
a

2
0
1
5

Regions	2012	2013	2014	Change '14-'13
Europe	369,300	485,000	714,300	47%
- EU (28)	301,000	396,800	570,800	44%
USA/Canada	98,900	94,800	134,600	42%
Australia/New Zealand	16,100	12,000	9,200	-23%
Japan/Rep. of Korea	3,700	4,800	7,900	65%
Total	488,000	596,600	866,000	45%

**Egyéni kérelmek, 2013
és 2014 legfőbb
célországok**

Forrás: UNHCR: Asylum Levels and Trends in Industrialized Countries – 2014, Geneva, 26 March 2015, 8. old és 9. old

Nyomtatandó vagy a képernyőn nagytandó!

Country/ region of asylum	2010	2011	2012	2013	2014	Total	Annual change 14-'13	Share		Rank		Per 1,000 inhabitants				Per 1 USD/GDP per capita			
								2014		2014		2014		2014		2014		2014	
								2014	'10-'14	2014	'10-'14	2014	'10-'14	2014	'10-'14	2014	'10-'14	2014	'10-'14
Albania	10	20	20	230	430	710	87%	0%	0%	35	40	0.1	0.2	32	40	0.0	0.1	29	34
Australia	12,640	11,510	15,790	11,740	8,960	60,640	-24%	1%	2%	19	14	0.4	2.6	25	22	0.2	1.3	19	17
Austria	11,010	14,420	17,410	17,500	28,060	88,400	60%	3%	3%	9	11	3.3	10.4	4	8	0.6	1.9	11	12
Belgium	217,60	26,000	18,530	12,500	13,870	92,660	11%	2%	3%	14	10	1.2	8.3	16	10	0.3	2.2	16	10
Bosnia and Herzegovina	50	40	50	100	50	290	-50%	0%	0%	45	45	0.0	0.1	44	44	0.0	0.0	42	41
Bulgaria	1,030	890	1,230	6,980	10,790	20,920	55%	1%	1%	17	20	1.5	2.9	13	19	0.6	1.2	10	18
Canada	23,160	25,350	20,500	10,380	13,450	92,840	30%	2%	3%	15	9	0.4	2.6	26	20	0.3	2.1	17	11
Croatia	290	810	1,390	1,090	450	3,830	-59%	0%	0%	33	32	0.1	0.9	36	30	0.0	0.2	33	30
Cyprus	3,160	1,770	1,630	1,350	1,730	9,640	28%	0%	0%	26	24	1.5	8.4	14	9	0.1	0.4	28	24
Czech Rep.	490	490	510	490	920	2,900	88%	0%	0%	32	33	0.1	0.3	37	39	0.0	0.1	31	32
Denmark	4,970	3,810	6,190	7,560	14,820	37,350	96%	2%	1%	13	18	2.6	6.6	7	12	0.3	0.8	15	19
Estonia	30	70	80	100	150	430	50%	0%	0%	42	43	0.1	0.3	35	38	0.0	0.0	41	42
Finland	4,020	3,090	2,920	3,020	3,520	16,570	17%	0%	1%	23	22	0.6	3.0	21	17	0.1	0.4	26	25
France	48,070	52,150	55,070	60,230	59,030	274,550	-2%	7%	10%	6	3	0.9	4.2	19	15	1.5	6.9	8	4
Germany	41,330	45,740	64,540	109,580	173,070	434,260	58%	20%	16%	1	1	2.1	5.3	9	13	4.0	9.9	2	1
Greece	10,270	9,310	9,580	8,220	9,450	46,830	15%	1%	2%	18	16	0.8	4.2	20	16	0.4	1.8	14	14
Hungary	2,100	1,690	2,160	18,570	41,370	65,890	123%	5%	2%	7	13	4.2	6.6	2	11	1.7	2.7	6	9
Iceland	50	80	110	170	160	570	-6%	0%	0%	41	42	0.5	1.7	24	26	0.0	0.0	43	43
Ireland	1,940	1,290	940	950	1,440	6,560	52%	0%	0%	28	30	0.3	1.4	28	27	0.0	0.1	32	31
Italy	10,050	40,360	17,350	25,720	63,660	157,140	148%	7%	6%	5	6	1.0	2.6	18	21	1.9	4.6	4	6
Japan	1,200	1,870	2,550	3,260	5,000	13,880	53%	1%	1%	22	23	0.0	0.1	43	43	0.1	0.4	23	26
Latvia	60	340	190	190	360	1,140	89%	0%	0%	37	39	0.2	0.6	30	33	0.0	0.0	35	39
Liechtenstein	110	80	70	100	70	430	-30%	0%	0%	44	43	1.9	11.6	10	6	-	-	-	-
Lithuania	370	410	530	280	390	1,980	39%	0%	0%	36	34	0.1	0.7	33	32	0.0	0.1	36	33
Luxembourg	740	2,080	2,000	990	970	6,780	-2%	0%	0%	31	29	1.8	12.6	11	3	0.0	0.1	38	35
Malta	140	1,860	2,060	2,200	1,280	7,540	-42%	0%	0%	29	27	3.0	17.5	5	2	0.0	0.2	30	28
Montenegro	10	240	1,530	3,550	2,310	7,640	-35%	0%	0%	25	26	3.7	12.3	3	5	0.2	0.5	22	22
Netherlands	13,330	11,590	9,660	14,400	23,850	72,830	66%	3%	3%	10	12	1.4	4.3	15	14	0.5	1.5	12	16
New Zealand	340	310	320	290	290	1,550	0%	0%	0%	39	37	0.1	0.3	39	37	0.0	0.0	40	40
Norway	9,220	8,680	10,690	11,280	12,640	54,510	-5%	1%	2%	16	15	2.5	10.7	8	7	0.2	0.8	20	20
Poland	6,530	5,090	9,170	13,760	6,810	41,360	-51%	1%	2%	20	17	0.2	1.1	29	29	0.3	1.7	18	15
Portugal	160	280	300	510	440	1,690	-14%	0%	0%	34	36	0.0	0.2	42	41	0.0	0.1	34	37
Rep. of Korea	430	1,010	1,140	1,570	2,900	7,050	85%	0%	0%	24	28	0.1	0.1	40	42	0.1	0.2	27	29
Romania	860	1,720	2,510	1,500	1,550	8,140	3%	0%	0%	27	25	0.1	0.4	38	35	0.1	0.5	25	23
Serbia and Kosovo (S/RES/1244 (1999))	790	3,320	2,770	5,130	16,590	28,600	223%	2%	1%	12	19	1.8	3.0	12	18	1.7	3.0	5	8
- of which Kosovo	270	190	50	60	100	670	67%	0%	0%	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Slovakia	540	320	550	280	230	1,920	-18%	0%	0%	40	35	0.0	0.4	41	36	0.0	0.1	39	36
Slovenia	250	310	260	240	360	1,420	50%	0%	0%	37	38	0.2	0.7	31	31	0.0	0.0	37	38
Spain	2,740	3,410	2,580	4,510	5,900	19,140	31%	1%	1%	21	21	0.1	0.4	34	34	0.2	0.6	21	21
Sweden	31,820	29,650	43,890	54,260	75,090	234,710	38%	9%	9%	4	4	7.8	24.4	1	1	1.7	5.2	7	5
Switzerland	13,520	19,440	25,950	19,440	22,110	100,460	14%	3%	4%	11	8	2.7	12.3	6	4	0.4	1.8	13	13
The former Yugoslav Rep. of Macedonia	180	740	640	1,350	1,260	4,170	-7%	0%	0%	30	31	0.6	2.0	22	25	0.1	0.3	24	27
Turkey	9,230	16,020	26,470	44,810	87,820	184,350	96%	10%	7%	3	5	1.2	2.4	17	23	4.4	9.2	1	2
United Kingdom	22,640	25,900	27,980	29,880	31,260	137,660	5%	4%	5%	8	7	0.5	2.2	23	24	0.8	3.6	9	7
United States	49,310	70,030	78,410	84,400	121,160	403,310	44%	14%	15%	2	2	0.4	1.3	27	28	2.2	7.5	3	3
EU-Total (28)	240,700	284,850	301,010	396,860	570,820	1,794,240	44%	66%	65%			1.1	3.5						
Nordic countries (5)	50,080	45,310	63,800	78,290	106,230	343,710	36%	12%	12%			4.1	13.1						
Southern Europe (8)	35,760	73,030	59,990	87,550	170,710	427,040	95%	20%	15%			0.8	2.0						
Former Yugoslavia (6)	1,300	5,270	6,390	11,400	20,920	45,280	84%	2%	2%			0.9	2.0						
Total Europe (38)	273,870	333,510	369,310	485,020	714,260	2,175,970	47%	82%	79%			1.2	3.5						
Canada/USA	72,470	95,380	98,910	94,780	134,610	496,150	42%	16%	18%			0.4	1.4						
Australia/New Zealand	12,980	11,820	16,110	12,030	9,250	62,190	-23%	1%	2%			0.3	2.2						
Japan/Rep. of Korea	1,630	2,880	3,690	4,830	7,900	20,930	64%	1%	1%			0.0	0.1						
Total (44)	360,950	443,590	488,020	596,660	866,020	2,755,240	45%					0.7	2.3						

**Egyéni
kérelmek 44
fejlett
államban
2010 - 2014**

**Forrás:
Asylum
Trends 2014
Asylum levels
and trends in
industrialized
countries**

**UNHCR,
Geneva,
26 March
2015**

S
z
é
c
h
e
n
y
i

A
k
a
d
é
m
i
a

2
0
1
5

Honnan
jönnek a
menekülők
Európába?

Forrás: Asylum in
the EU,
http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/e-library/docs/infographics/asylum/infographic_asylum_en.pdf

COUNTRIES OF ORIGIN OF ASYLUM APPLICANTS TO THE EU28

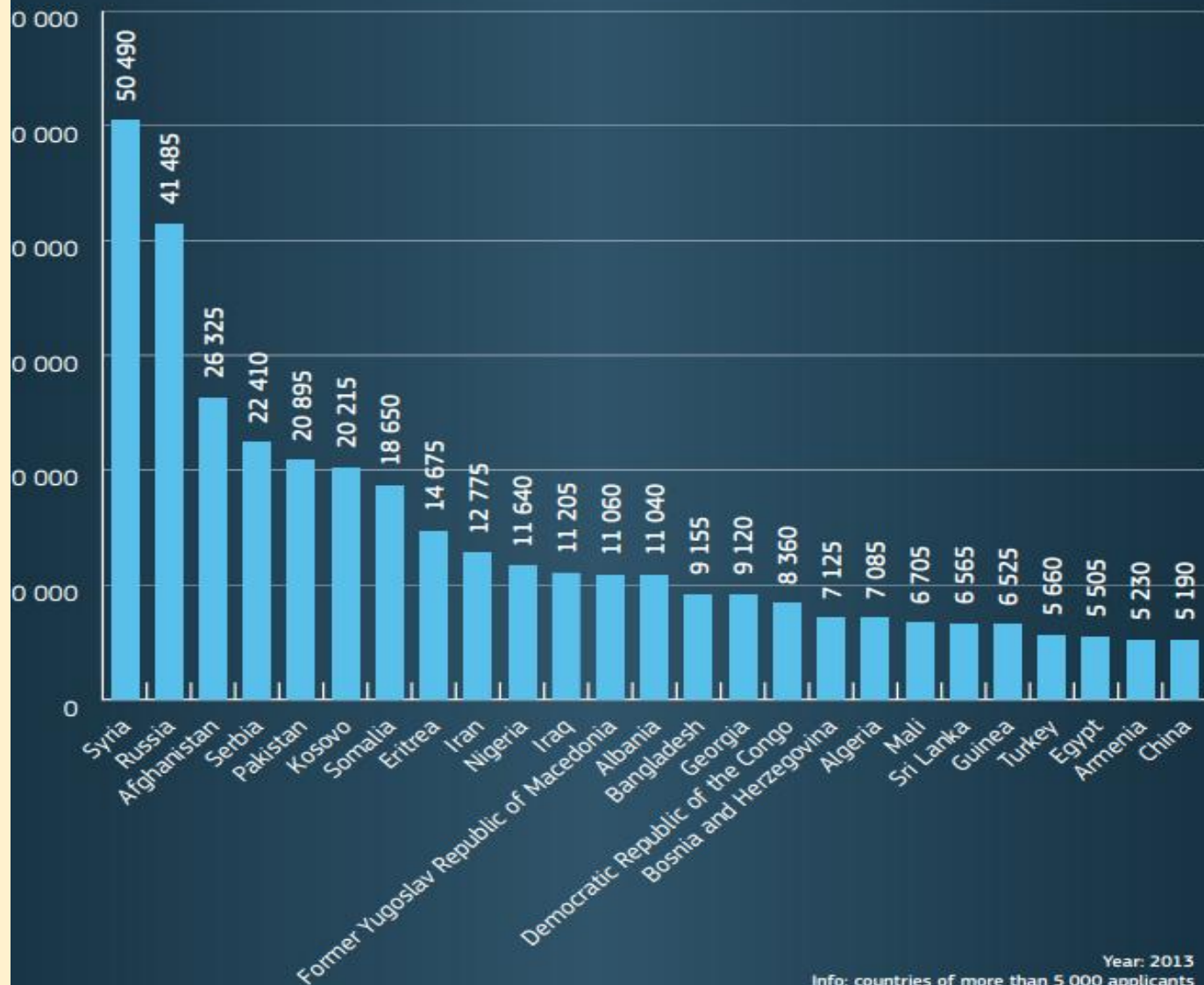

TABLE 5

Total recognition rates | 2003-2012 (in %)

Refers to Convention refugee status and complementary forms of protection

Responsible for RSD	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
States	24.8	25.2	30.3	33.6	37.7	33.6	39.3	33.2	32.7	32.8
UNHCR	65.7	73.1	83.3	77.0	76.7	77.7	84.9	80.4	77.8	77.6
Global*	27.3	28.7	36.1	38.5	44.5	40.3	46.5	38.5	37.5	37.8

* Includes RSD conducted jointly by UNHCR and governments.

Forrás s UNHCR Global Trends 2012 Displacement A 21 st century challenge, Geneva, 19 June 2013, Table 5, p. 28.

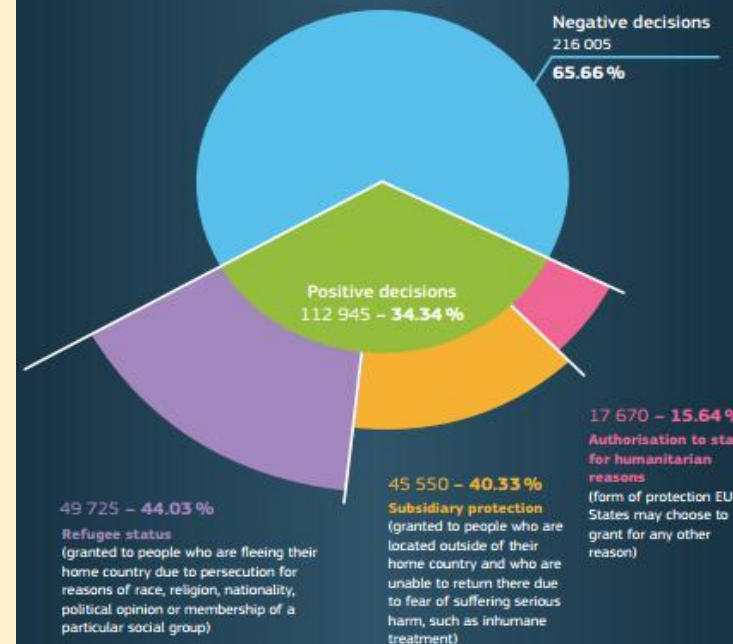
Nemzetközi védelemre
jogosultként elismerési
arányok globálisan és az
EU-ban

Forrás: Asylum in the EU,
http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/e-library/docs/infographics/asylum/infographic_asylum_en.pdf

DECISIONS ON ASYLUM APPLICATIONS IN THE EU28

Total number of first instance decisions taken in 2013

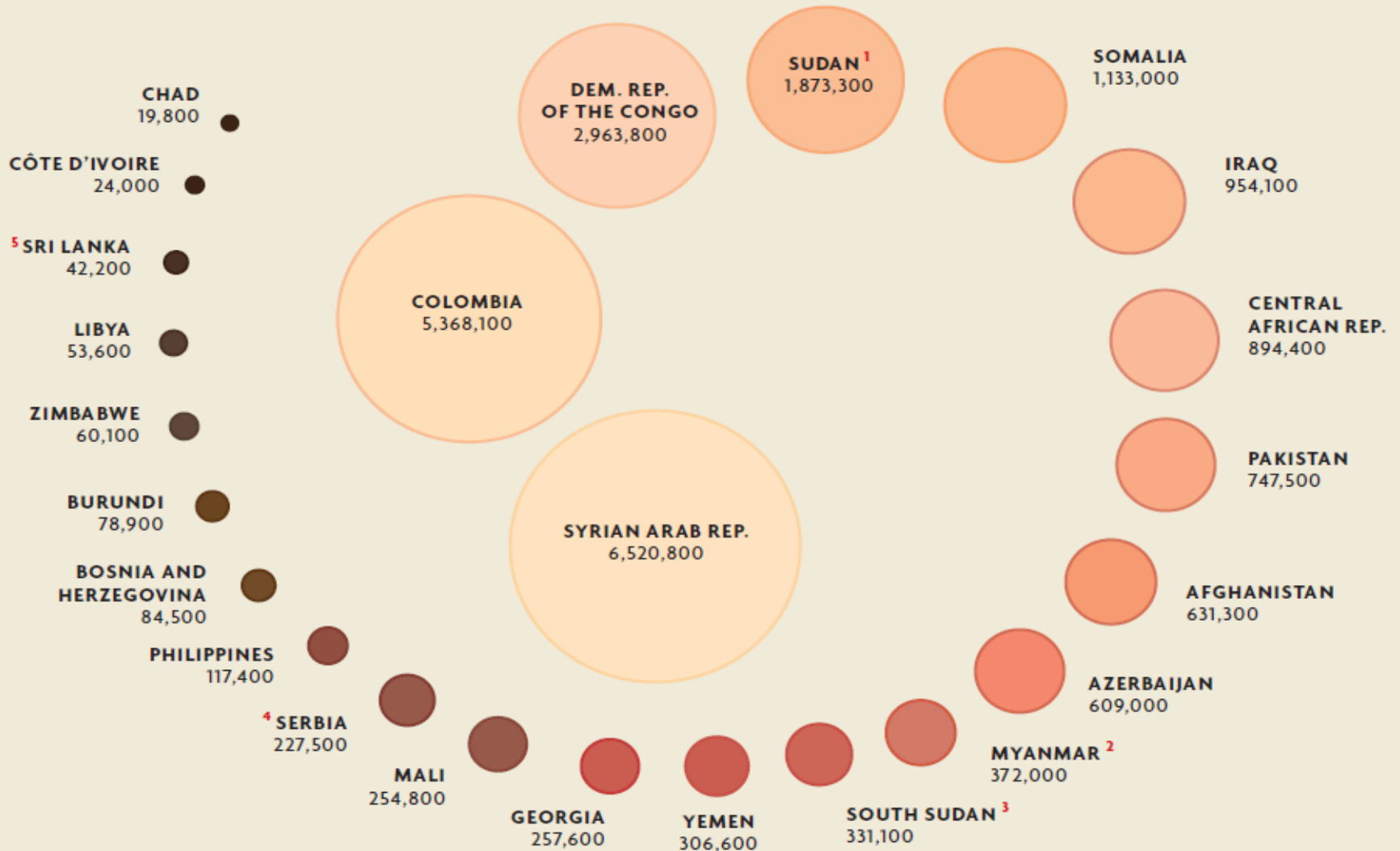
328 950

A UNHCR által segített belső menekültek

Fig. 14

IDPs protected/assisted by UNHCR | end-2013

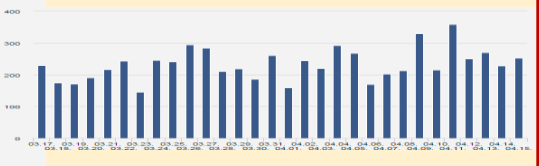
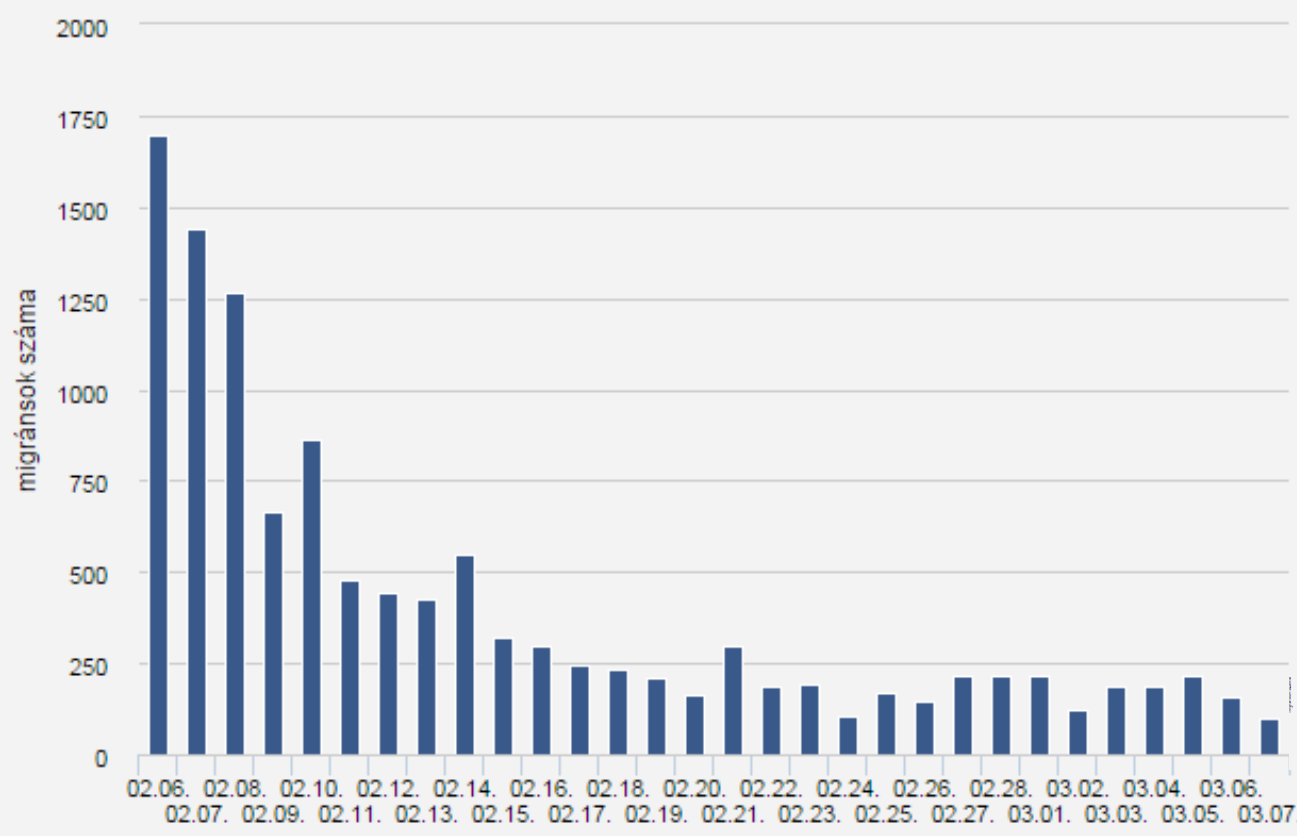
MAGYAR ADATOK

	2011	2012	2013	2014	2015 jan 1 – április 12
Összes kérelem	1.693	2.157	18.900	42.777	35.658
3 fő származási ország	Afganisztán (649) Koszovó (211) Szerbia (27)	Afganisztán (880) Pakisztán (327) Koszovó (226)	Koszovó (6.067) Pakisztán (3.052) Afganisztán (2.279)	Koszovó (21.453) Afganisztán (8.796) Szíria (6.587)	Koszovó (23.568) Afganisztán (4.989) Szíria (3.009)
Összes védelemben részesített	191	415	415	512	
Menekült	52	87	198	260	
Oltalmazott	139	328	217	252	
Elutasítás	740	751	4.185	4.553	
Megszüntetett eljárás	623	1110	11.339	23.406	

Forrás:
A BÁH éves kiadványfüzetei és a UNHCR adatai alapján összeállította:
Nagy Boldizsár

Friss
adatok

Elfogott migránsok száma az elmúlt 30 napban

2015 február 6 – március 7
(méretarányos ábrázolás)

és

március 17 – április 15

Forrás: <http://www.police.hu/hirek-es-informaciok/hatarinfo/elfogott-migransok-szama> (20150308 és 20150416)

Köszönöm!

Nagy Boldizsár

E-mail: nagyboldi@ajk.elte.hu
www.nagyboldizsar.hu